

ความผิด
ที่ นร ๐๕๐๘/๑๒๓๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขที่ ๑๖๑๕
วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๕
เวลา ๐๙.๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๑๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๕๕

สำนัก.แผนงานและกิจการพิเศษ
เลขที่ ๑๖๑๕
วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๕
เวลา ๙.๐๐ น.

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๑/๘๓๒๓ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๖๐๗/๑๐๘๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนที่ ๒๒๐๕/๖๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ส่วนที่ ๒๒๐๕/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนที่ ๑๑๑๔/๐๐๑๖ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ ๐๕๐๑/๓๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ลงมติว่า

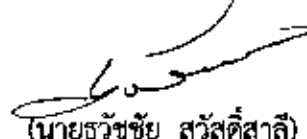
๑. รับทราบผลความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานสำหรับพื้นที่ส่วนที่เหลือซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการถอนสภาพของกรมป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ กรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ก่อนการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร

๓. กรณีที่ดินที่เป็นพื้นที่ตั้งตลาดสดบ้านแม่หลวง นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้เทศบาลตำบลแม่เมาะดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว โดยใช้เป็นพื้นที่ตลาดสด ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑

๔. กรณีที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา จำกัด และสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะ จำกัด นั้น ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ทางราชการจะออกเอกสารสิทธิให้ได้ จึงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้เทศบาลตำบลแม่เมาะดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ โดยให้สหกรณ์ทั้งสองแห่งเช่าที่ดินดังกล่าว ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย สวัสดิ์สาส์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

พ.ร.บ. ๖๖ (พ.ร.บ. ๖๖)

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่
อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๗. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๘. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/๐๐๓๖

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๕๐๐๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรเร่งรัดการดำเนินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย การพิสูจน์แนวเขต การออกเอกสาร ส.ป.ก.๔-๐๑ และการออกโฉนดที่ดิน รวมถึงเสนอเรื่องถึงคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เนื่องจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้

๒. สำหรับที่ดินที่ตั้งตลาดสดบ้านแม่หลวง เห็นควรให้ดำเนินการตามกฎหมาย โดยให้เทศบาลตำบลแม่เมาะเป็นผู้ดูแล หากราษฎรจะขอใช้ที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ สำหรับประชาชนใช้ร่วมกันก็ควรจะหารือกับเทศบาลเพื่อดำเนินการในรูปแบบที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของทุกฝ่าย

๓. ประเด็นข้อเรียกร้องให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่สหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา จำกัด และสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะ จำกัด นั้น ตามข้อกำหนดอาจไม่เหมาะสมที่จะออกโฉนดที่ดินให้สหกรณ์ทั้งสองแห่งซึ่งถือเป็นเอกชน จึงควรจะให้เทศบาลแม่เมาะดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ แต่หากจะส่งเสริมการดำเนินการของสหกรณ์ต่อไปก็ควรทำข้อตกลงกับเทศบาลฯ โดยพิจารณาเรื่องของการเก็บค่าเช่าในอัตราที่ไม่กระทบการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีอยู่แต่เดิม และในระยะต่อไปอาจจะเปิดโอกาสให้สหกรณ์เข้าซื้อที่ดินดังกล่าวเพื่อให้ได้รับกรรมสิทธิ์ต่อไป

สำเนาถูกต้อง จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

(นางสาวกัญญา เกียรติมา)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนอาวุโส

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๔๐-๕๐๔๕ ต่อ ๒๕๑๕ โทรสาร ๐-๒๒๔๐-๐๔๕๒ E-mail Montree@nesdc.go.th

ที่ พม ๐๒๐๗/๑๐๗๗

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๐๐๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอความเห็น เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับการรายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และการเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงาน เนื่องจากปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประชาชนซึ่งเคยมีกรรมสิทธิ์ในพื้นที่อยู่อาศัยเดิม และได้รับความเดือดร้อนจากโครงการขยายเหมืองแม่เมาะ

๒. เห็นด้วยกับการออกเอกสารสิทธิบริเวณตลาดสดบ้านเมาะหลวง โดยมอบให้เทศบาลตำบลแม่เมาะนำไปจัดหาประโยชน์เป็นพื้นที่ตลาดสด สำหรับประชาชนใช้ร่วมกันเนื่องจากอาคารตลาดสดดังกล่าว ได้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เมาะ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นไปก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ดินดังกล่าวจึงไม่เข้าเงื่อนไขตามมติคณะกรรมการและมีสภาพเป็นที่ดินของรัฐ ประเภทกว้างว่างเปล่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๑) และสามารถบริหารจัดการโดยการจัดหาประโยชน์ได้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑๐ และ ๑๑

๓. เห็นด้วยกับแนวทางที่ ๑ โดยให้เทศบาลตำบลแม่เมาะดำเนินการจัดหาประโยชน์โดยการให้สหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา จำกัด และสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะ จำกัด เข้าที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๑๐ และ ๑๑ เนื่องจากที่ดินของทั้ง ๒ สหกรณ์ เป็นการดำเนินการในรูปการรวมกลุ่มของสมาชิก และสหกรณ์มิได้เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโครงการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงไม่เข้าเงื่อนไขตามมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นที่ที่สงวนไว้ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง และรักษาไว้ซึ่งสมบัติของแผ่นดินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสายฝน สกุลเจริญ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร / โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๔๔๔๐ ๐ ๒๓๐๖ ๔๔๔๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสสระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๕/๒๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว (ล) ๒๕๐๐๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ประเด็นความเห็นเรื่องการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว ขอเรียนให้ทราบว่าพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในท้องที่อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง จำนวน ๔ พื้นที่ ดังนี้

๑. ที่ดินบริเวณบ้านใหม่รัตนโกสินทร์ (ที่ทำกิน) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำแนกฯ ป่าแม่จาง (ตอนบน) ตำบลนาสัก อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ ได้มีพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) ปรับปรุงเขตปฏิรูปที่ดินพื้นที่ดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยกันพื้นที่จำนวน ๒๐๐ ไร่ ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้กรมที่ดินนำไปออกเอกสารสิทธิ

๒. ที่ดินบริเวณบ้านท่าปะดุน-นาแหม (ที่ทำกิน) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าแม่เมะ ตำบลแม่เมะ อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง เนื้อที่ประมาณ ๘๓๓ ไร่ ได้มี พ.ร.ฎ. ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดที่ดินให้ราษฎร จำนวน ๒๖๒ ราย คาดว่า จะสามารถจัดที่ดินให้ได้เสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔

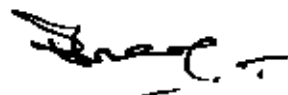
๓. ที่ดินบริเวณบ้านท่าปะดุน-นาแหม (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๐๕-๒-๘๑ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าแม่จาง (E) ตำบลแม่เมะ อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง ได้มี พ.ร.ฎ. กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่ง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จะต้องกันพื้นที่ ๑,๓๐๕-๒-๘๑ ไร่ ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้กรมที่ดินนำไปออกเอกสารสิทธิ โดย ส.ป.ก. ได้จัดทำร่าง พ.ร.ฎ. ปรับปรุงเขตปฏิรูปที่ดินเสนอ คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการและสร้าง พ.ร.ฎ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) พิจารณา เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการเสนอร่างกฎกระทรวงเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่จางจากกรมป่าไม้ เพื่อ สคก. จะได้นัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาร่างฯ ต่อไป ซึ่ง สคก. ได้มีหนังสือนัดประชุมพิจารณาร่างฯ ในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ และจะต้องให้กรมป่าไม้เพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติก่อนจึงสามารถให้กรมที่ดินนำไปออกเอกสารสิทธิได้

/๔. ที่ดินบริเวณ...

๕. ที่ดินบริเวณบ้านใหม่รัตนโกสินทร์ (ที่ทำกิน) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าแม่จาง (ตอนขุน) (E) ตำบลนาสัก อำเภอมะแมระ จังหวัดลำปาง เนื้อที่ประมาณ ๒,๒๐๑ ไร่ ส.ป.ก. ได้จัดทำร่าง พ.ร.ฎ. ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินพื้นที่ดังกล่าวเสนอ ครม. อนุมัติหลักการ และส่งให้ สคก. พิจารณาเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่ง สคก. ได้นัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๙๙๓๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุทธา จิต)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ๓ ฝ่ายการพิเศษ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว (ล) ๒๕๐๐๕
ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอความเห็นกรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มาเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ และสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีคาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า มีประเด็นข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณา ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เทศบาลตำบลแม่เมาะมีอำนาจบริหารจัดการที่ดินที่ตั้งตลาดสด โดยการจัดหาประโยชน์ในพื้นที่ตลาดสดได้ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้หรือไม่ เนื่องจาก กฟผ. ได้ก่อสร้างอาคารและตลาดสดและได้ส่งมอบให้แก่ อบต.แม่เมาะ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และก่อนที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุและอยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า อาจแยกพิจารณาได้เป็นสองกรณี คือ (๑) ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งตลาดสด และ (๒) อสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่บนที่ดินดังกล่าว ได้แก่ อาคารและตลาดสดซึ่งก่อสร้างโดย กฟผ. และส่งมอบให้ อบต.แม่เมาะดำเนินการหาประโยชน์ โดยมีความเห็นในแต่ละกรณี ดังนี้

(๑) กรณีที่ดินที่เป็นที่ตั้งตลาดสด ที่ดินซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่สงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อได้มีการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอยู่ ส่วนจะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใดนั้นต้องพิจารณาเหตุผลของการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติประกอบด้วย และหากมีการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ที่ดินดังกล่าวจะเป็นที่ดินของรัฐซึ่งไม่มีผู้ใดมีสิทธิครอบครองและไม่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

อันราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเมื่อเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่นี้รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ นอกจากนี้ อธิบดีกรมที่ดินยังมีอำนาจจัดหาผลประโยชน์ที่ดินดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาผลประโยชน์ได้โดยการขาย การแลกเปลี่ยน การให้เช่า หรือการให้เช่าซื้อที่ดิน หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นจัดหาผลประโยชน์โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๐๐)ฯ ดังนั้น เมื่อที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงมิใช่ที่ราชพัสดุซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

กรณีตามประเด็นปัญหา เดิมที่ดินที่ตั้งตลาดสดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภายหลังหากมีการเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินดังกล่าวจะอยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินในการจัดหาประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นดำเนินการจัดหาประโยชน์ตามมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และโดยที่คำว่า "ทบวงการเมือง" ตามมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจมอบหมายให้ อบต.แม่เมาะ ดำเนินการจัดหาประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้

(๒) กรณีอาคารและตลาดสด กรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กฟผ. ก่อสร้างอาคารและตลาดสดและส่งมอบอาคารดังกล่าวให้แก่ อบต.แม่เมาะ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๔ เมื่อกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้ กฟผ. ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อก่อสร้างอาคารและตลาดสดแล้ว กฟผ. จึงเป็นผู้มีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวได้ และเมื่อ กฟผ. เป็นผู้ก่อสร้างอาคาร อาคารจึงเป็นกรรมสิทธิ์ของ กฟผ. การที่ กฟผ. ได้ส่งมอบอาคารและตลาดสดให้เป็นทรัพย์สินของ อบต.แม่เมาะ จึงถือว่าอาคารและตลาดสดดังกล่าวเป็นอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองท้องถิ่นและไม่เป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า เทศบาลตำบลแม่เมาะมีอำนาจบริหารจัดการที่ดินที่ตั้งตลาดสดโดยการจัดหาผลประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวได้ตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ประเด็นที่สอง กรณีที่ดินสามารถออกเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดินสำหรับที่ดิน
ที่ กฟผ. จัดสรรให้สหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา จำกัด และสหกรณ์การเกษตร จำกัด
เพื่อเป็นที่ตั้งของทำการและสถานีน้ำมัน ได้หรือไม่ หากไม่สามารถดำเนินการได้ จะสามารถมอบให้
เทศบาลตำบลแม่เมาะดำเนินการจัดหาผลประโยชน์โดยให้สหกรณ์ทั้งสองแห่งดังกล่าว
เช่าที่ดินตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า กรณีที่ตั้งสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา
จำกัด ซึ่งเป็นที่ทำการ (เนื้อที่ ๒ งาน) และสถานีบริการน้ำมัน (เนื้อที่ ๔ ไร่ ๑ งาน) ประกอบด้วยพื้นที่
ป่าไม้ถาวรที่อยู่ระหว่างดำเนินการเพิกถอน และบางส่วนอยู่ในบริเวณบ้านท่าปะต้น-นาแหม
ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่จาง ส่วนที่ตั้งสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะ จำกัด (เนื้อที่ ๔ ไร่)
อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่จาง ซึ่งขณะนี้กรมป่าไม้กำลังดำเนินการเสนอร่างกฎกระทรวง
เพื่อเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่จาง บางส่วน ออกจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ

กรณีที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งสหกรณ์ทั้งสองแห่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หากต่อมา
ได้มีการออกกฎกระทรวงเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในบริเวณดังกล่าวแล้ว ที่ดินดังกล่าวยังคงมีสถานะ
เป็นที่ดินของรัฐซึ่งไม่มีผู้ใดมีสิทธิครอบครองและไม่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันราษฎร
ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจัดที่ดินของรัฐนั้นให้ราษฎรเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและทำมา
หาเลี้ยงชีพได้ตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นอกจากกรณีการจัดที่ดินให้แก่ประชาชนแล้ว
อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจัดหาผลประโยชน์ที่ดินดังกล่าวตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
ในการจัดหาผลประโยชน์ ให้รวมถึงจัดทำให้ที่ดินใช้ประโยชน์ได้ ซื่อขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า และ
ให้เช่าซื้อ และในการจัดหาผลประโยชน์ซึ่งที่ดินของรัฐตามมาตรา ๑๐ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยอาจมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้จัดหาผลประโยชน์สำหรับรัฐ หรือนำรุง
ท้องถิ่นก็ได้ตามมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับทบวงการเมืองอื่นตามมาตรา ๑
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้แก่ หน่วยงานราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลของราชการส่วนกลาง ราชการ
ส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดหาผลประโยชน์ได้ ดังนั้น หากต้องการให้เทศบาลตำบล
แม่เมาะซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดหาผลประโยชน์โดยให้สหกรณ์ทั้งสองแห่ง
เช่าที่ดินดังกล่าว จะต้องเป็นกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้เทศบาลตำบล
แม่เมาะดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับการดำเนินการในเรื่องนี้
ควรจะดำเนินการประการใดนั้นเป็นเรื่องข้อเท็จจริงว่า เป็นกรณีที่ได้รับความเดือดร้อนจากการ
ดำเนินการของรัฐเพียงใดหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำเนาถูกต้อง

(นายอัคร จารุจินดา)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนการพิเศษ